

Kateřina HÁJKOVÁ, *Tisková přehlídka jako cenzura tisku za první Československé republiky. Případy cenzurovaných novin na Českobudějovicku*. Bakalářská práce HÚ FF JU, České Budějovice 2012, 66 s. (včetně 10 příloh).

Posudek oponentky bakalářské práce

Kateřina Hájková si pro svou bakalářskou práci zvolila zajímavé téma cenzury v období tzv. první republiky. Té byla po roce 1989 věnována spíše okrajová pozornost, a to především v souvislosti s literárními dějinami. Autorka se naopak snažila definovat cenzurní zásahy proti zprávám politického a vojenského charakteru, a to na konkrétní praxi Státního zastupitelství v Českých Budějovicích.

První dvě kapitoly práce pojednávají o vývoji cenzury v českých zemích a charakterizují periodický tisk z hlediska tiskového práva. První oddíl Kateřina Hájková vystavěla s pomocí knihy Mileny Beránkové a díla autorského kolektivu kolem Barbary Köpplové, text navíc doplnila ukázkami znění odpovídajících zákonů (ty mají především ilustrativní charakter). Dějiny cenzury v českých zemích jsou tak obšírně zpracovány od nástupu prvních Habsburků na český trůn až do konce první republiky. Možná by ale bylo vhodnější zmapovat spíš obecné historické tendence a detailní pozornost věnovat pouze sledovanému období. Ve druhé kompilativní kapitole Kateřina Hájková využila dobové práce Jana Hrabánka a Miroslava Holuba.

Výsledkům vlastního výzkumu, během něhož autorka pracovala s rozsáhlými materiály uloženými ve Státním oblastním archivu v Třeboni (fond Státní zastupitelství České Budějovice), je věnována třetí kapitola. Hlavní důraz byl kladen především na zmapování cenzurních zásahů v oblasti vojenských záležitostí (sklonek 30. let), v oddílu *Další případy cenzury* je ale popsáno ještě dalších pět případů, které měly odlišný charakter a odehrály se mezi lety 1923-1938 (zařazen byl dokonce i jeden zásah z období druhé republiky). Důvody jejich výběru však autorka bohužel jasně nedefinovala, čtenář si je může pouze domýšlet, což považuji za jeden z velkých nedostatků práce. Pokud se pracuje s několika odlišnými modelovými případy, je zdůvodnění jejich volby dle mého názoru naprosto nezbytné.

Druhým problémem textu je pak způsob práce s případy samými. Kateřině Hájkové se nepodařilo překročit hranice popisnosti, úřední záznamy pouze přetlumočila, aniž by se je pokusila interpretovat či provést nějaké zobecnění. Vzhledem k dobovým společenským a politickým okolnostem a charakteru textů, proti nimž cenzura zasáhla, by však dle mého názoru nemuselo být zvládnutí tohoto úkolu nijak nereálné.

Z celé bakalářské práce je patrná snaha shromáždit k tématu maximum informací, s nimiž si však autorka následně nevěděla rady. Svědčí o tom jak rozsáhlý soupis literatury, u něhož si nejsem jistá relevancí některých titulů k tématu, tak i práce s archivním materiálem, jejíž výsledky nejsou zcela uspokojivé. Tvůrčí nejistota je ostatně patrná i ze stylistického hlediska: pasáže, v nichž se mohla autorka opřít o dostupnou literaturu, jsou psány čtivým jazykem, v případě vlastního vyjádření je naopak text zatížen dlouhými souvětími a častými anakoluty. Po formální stránce je však práce až na drobnosti (např. číslování stránek) v pořádku. Vzhledem k výše uvedenému doporučuji bakalářskou práci k obhajobě a hodnotím ji stupněm

d o b ř e.

PhDr. Jitka Rauchová, Ph. D.

České Budějovice, 22. srpna 2012